

Sínia de can Pruners

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Hort d'en Prat, 08279 Talamanca
Emplaçament Pista forestal mas St Esteve a Rocafort. Creuem la riera de Mura i seguim uns 150m, a l'esquerra

Coordenades:

Latitud: 41.72223
Longitud: 1.9243
UTM Est (X): 410526
UTM Nord (Y): 4619496

Classificació

Número de fitxa 08277-41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Molta vegetació i les estructures enderrocades parcialment.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00003
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dl., 17/09/2007 - 02:00

Descripció

Conjunt format per un cos principal -sínia-, un aqüeducte i una bassa. El cos principal, de planta rectangular, té el parament format per blocs de pedra de diferent mida lligats amb morter. La coberta és a una aigua amb teula àrab i ràfec senzill amb un dels costats obert. No es conserva cap resta de la maquinària utilitzada per a remuntar l'aigua, si bé es veu on deuria estar situada una de les rodes, doncs una obertura quadrada d'uns 200 cm x 200 cm al capdamunt del parament de migdia, així ho indica. L'altre roda, així com l'animal que feia funcionar l'aparell, estarien ubicats a l'interior d'aquest cos. Es veuen també les restes d'un antic aqüeducte que transportava l'aigua cap a una bassa on quedava emmagatzemada. De l'aqüeducte, sols es conserva un petit tram d'uns 300 cm de llarg, amb una de les voltes recolzada damunt dos pilars, i s'hi pot veure encara alguna de les teules que conformaven la canalització. Pel que fa a la bassa (400 cm x 400 cm i 150 cm de profunditat) està construïda amb blocs de pedra i arrebossada amb morter, i totalment conservada.

Observacions:

La sínia també és coneguda amb el nom de Sínia de can Prat, doncs aquest és el cognom del propietari dels terrenys, del poble veí de Rocafort. Els talamanquins però, la coneixen amb el nom de sínia de Can Pruners, doncs està dintre del seu terme municipal i molt propera al mas de l'esmentat nom.

Història

És al segle XIX que proliferen arreu les construccions de sínies, obres necessàries alhora d'elevat l'aigua de pous o rieres i poder regar els horts i conreus. Aquestes màquines consistien en una roda horitzontal accionada per un animal que donava voltes lligat a l'extrem d'un pal horitzontal solidari amb el seu eix, i que engranava amb una altra roda vertical que movia una cadena sense fi, proveïda de catúfols en tota la seva llargada, l'extrem de la qual era submergida a l'aigua de la riera, el pou, etc. Amb el progressiu abandonament del camp a principis del segle XX, aquestes construccions aniran entrant en desús fins que finalment seran abandonades. Hem d'entendre que la Sínia de Can Pruners es construeix en aquest context, junt amb totes les seves construccions auxiliars, doncs al llarg d'aquest tram de riera trobem força bons terrenys que eren antics horts. La sínia agafava l'aigua de la resclosa de Can Pruners, que es localitza riera de Mura amunt a uns 150 metres de la sínia, i es transportava fins aquesta mitjançant una canalització avui encara visible parcialment.

